

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția tehnică a tractoarelor mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Proiectul Ordinului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția tehnică a tractoarelor mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect este elaborat în scopul asigurării cadrului normativ național cu reglementări tehnice aplicabile domeniilor reglementate, potrivit lit. d), art. 13 din Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier, alin.2, pct. 120 din Hotărârea Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, precum și, prevederilor Regulamentului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” (în continuare – ISST „Intehagro”), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.607/1999. Normele statuate la pct. 15 din Regulamentul ISST „Intehagro”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.607/1999, indică expres obligativitatea asigurării cadrului normativ cu reglementările de rigoare, cu scopul de a exercita supravegherea asupra stării tehnice a tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci în ceea ce privește asigurarea în procesul utilizării lor a securității vieții, sănătății și bunurilor oamenilor, protecției mediului, iar în complexul agroindustrial - asigurarea respectării regulilor de exploatare a mașinilor și utilajelor, standardelor în vigoare și altor documente și acte normative. Astfel, se urmărește crearea unei reglementări armonizate conform cerințelor minime privind inspecția tehnică în materie de siguranță ale vehiculelor agricole și forestiere. Prin urmare, prevederile Ordinului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția tehnică a tractoarelor mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora, vor îmbunătăți funcționarea pieței prin consolidarea supravegherii acestora în ce privește produsele care cad sub incidența reglementărilor tehnice ce transpun legislația Uniunii Europene, pentru a garanta că numai produsele conforme care îndeplinesc cerințele de garantare a unui nivel ridicat de protecție a mediului înconjurător sau sănătății publice sau nu prezintă un risc grav pentru siguranța la locul de muncă, precum sănătatea și siguranța în general, protecția consumatorilor, sunt puse la dispoziție pe piață vehicule de mână a doua. Având în vedere angajamentul Republicii Moldova, prezentul ordin vine să transpună Articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 167/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 februarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele agricole și forestiere și Anexa nr. 1 la Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE, astfel se urmărește să se întreprindă măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii Europene în materie de reglementări tehnice, standarde, acreditare, evaluarea conformității, sistemul de supraveghere a pieței, și se angajează să urmeze principiile și practica prevăzute în aquis-ul relevant al Uniunii Europene.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În Republica Moldova, supravegherea stării tehnice a tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci, asigurarea în procesul

utilizării lor a securității vieții, sănătății și bunurilor oamenilor, protecției mediului, conform regulilor de exploatare a mașinilor și utilajelor, standardelor în vigoare și altor documente și acte normative este efectuată de către ISST „Intehagro”, nu a constituit subiectul unei reglementări dedicate. Unele elemente mai generale, parțial aferente reglementării ce privește supravegherea tehnică a tractoarelor, remorcilor și echipamentelor remorcate agricole/forestiere au fost abordate în următoarele acte legislative și normative.

Obiectivul este asigurarea unui nivel ridicat de siguranță în funcționare, de siguranță la locul de muncă și de protecție a mediului, prin armonizarea cerințelor tehnice și aplicabile vehiculelor, sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate cu privire la omologarea de tip.

Proiectul stabilește cerințele minime conform cărora tractoarele trebuie verificate, astfel încât să se minimizeze riscul de rănire a ocupanților tractoarelor și a altor participanți la procesul tehnologic. În acest scop, este nevoie ca la verificare să se asigure că tractoarele și remorcile acestora respectă cerințele relevante stabilite în prezentul ordin. Aceste prevederi includ cerințe cu privire la integritatea structurală a vehiculelor, sisteme care să ajute la controlul vehiculelor de către conducători, sisteme care să asigure conducătorilor vizibilitate și informații cu privire la starea vehiculelor și zona înconjurătoare, sisteme de iluminare a vehiculelor, sisteme de protecție a ocupanților tractorului, exteriorul tractorului și accesoriiile acestora, masele și dimensiunile tractorului, precum și starea pneurilor.

Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier, stabilește cadrul legal pentru organizarea activității de supraveghere a stării tehnice națională pentru autovehicule participante la trafic. Conform Legii, obligațiile proprietarului și ale conducătorului de vehicul este să înmatriculeze sau, după caz, să înregistreze vehiculul în modul stabilit, să-l mențină în starea tehnică corespunzătoare și să-l supună la timp inspecției tehnice periodice,

Potrivit datelor statistice se constată că, verificarea tehnică în ultimii ani a variat de la 29 mii unități până la 39 mii unități de tehnică agricolă inspectată, conform tabelului:

Nr.	Tipul de vehiculul	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Tractoare	21429	20283	21162	21714	23539	25298
2	Remorci	8325	7249	7734	8342	8628	9637
3	Combine și mașini autopropulsate	2920	2238	2529	2973	2761	3182
4	Total	32674	29770	31425	33029	34928	39017

Având în vedere că inspecțiile tehnice trebuie să includă toate elementele relevante pentru modelul, construcția și echipamentele specifice ale vehiculului supus inspecției. Aceste elemente se impune a fi actualizate pentru a ține cont de evoluția cercetării și de progresul tehnic în domeniul siguranței vehiculelor. Pentru a obține o armonizare suplimentară a inspecțiilor tehnice, ne propunem să introducem metode de control pentru fiecare dintre elementele supuse inspecției.

Hotărârea Guvernului 607/1999 cu privire la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică "Intehagro" al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, prin care se desemnează Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” în calitate de autoritate de supraveghere a stării tehnice a tractoarelor, remorcilor și a utilajelor în sensul asigurării siguranței și inofensivității în procesul utilizării lor. Hotărârea stabilește atribuțiile funcționale, obligațiile și drepturile inspectorilor responsabili de supravegherea tehnică.

Hotărârea Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, ce reglementează aspectele referitoare la securitatea în trafic a vehiculelor prin efectuarea verificării tehnice periodice a vehiculelor participante la trafic.

Unificarea legislației la nivelul Uniunii Europene a fost de a garanta libera circulație a produselor, astfel ca aceste să asigure că respectă cadrul normativ și, prin urmare, îndeplinesc cerințele care garantează un nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului, a siguranței publice și a oricăror alte interese publice protejate de legislația respectivă. Asigurarea aplicării cu strictețe a unor astfel de cerințe este esențială pentru protecția adecvată a acestor interese și pentru a crea condiții în care să fie stimulată concurența loială pe piața mărfurilor.

Cadrul normativ național nu identifică reglementări potrivit cărora se stabilește cerințele minime de inspecție pentru vehiculele agricole și forestiere, remorcile acestora, interschimbabilele cât și modul de supraveghere a pieței. Ajustarea reglementărilor naționale conform standardelor instituite la nivelul Uniunii Europene vor contribui atât la siguranța și protecția vieții umane, cât și la protecția drepturilor consumatorilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul stabilește că tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora pot fi exploatate numai după verificarea tehnică și însoțită de un raport de verificare tehnică, care confirmă că acestea asigură un nivel de siguranță în funcționare, de protecție a mediului și de siguranță la locul de muncă și nu pun în pericol sănătatea și siguranța persoanelor, și îndeplinesc cerințele minime stabilite în planul de operațiuni.

Cerințele minime stabilite prin planul de operațiuni în prezentul ordin vine să unifice activitatea de inspecție prin transpunerea Anexei nr. 1 la Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE.

Planul de operațiuni este format din capitole codificate care începe de la codul „0.0” și include următoarele verificări:

0. IDENTIFICARE VEHICUL;
1. SISTEM DE FRÂNARE;
2. SISTEM DE DIRECȚIE;
3. VIZIBILITATE;
4. LĂMPI, DISPOZITIVE REFLECTORIZANTE ȘI ECHIPAMENTE ELECTRICE;
5. PUNȚI, JANTE, ANVELOPE ȘI SUSPENSIE;
6. ȘASIU ȘI ELEMENTE ATAȘATE ȘASIULUI;
7. ALTE ECHIPAMENTE;
8. EMISII POLUANTE;
9. ALTE VERIFICĂRI (verificarea reparațiilor necorespunzătoare).

Având în vedere faptul că verificarea tehnică a unității de tehnică se efectuează pe etape, prin examinarea agregatelor și sistemelor care influențează asupra siguranței circulației rutiere, protecția mediului și folosința conform destinației, se stabilește grupele defectelor constatate în cadrul verificării stării tehnice. Grupele de defecte stabilite sunt: defect minor (DMi), defect major (DMA) sau defect periculos (DP), definite în conformitate cu planurile de operațiuni prevăzute în anexa nr. 1 la Regulamentul privind inspecția tehnică periodică. Pe raportul de verificare a stării tehnice se menționează defectele constatate, indiferent de grupa în care a fost încadrat defectul. Dacă unitatea de tehnică verificată nu corespunde cernitelor tehnice precizate, prezentând defecte din grupele DMA și/sau DP, inginerul-inspector din subdiviziunea ISST Intehagro consemnează defectele în raportul de verificare „Defecte constatate” și marchează codurile defectelor constatate în momentul identificării acestor defecte. La finalizarea verificării stării tehnice, raportul de verificare se înmânează persoanei care a prezentat unitatea de tehnică la verificarea stării tehnice.

În momentul reverificării stării tehnice efectuate de către inginerul-inspector sunt constatate alte defecte, acesta consemnează defectele respective pe raportul de verificare a stării tehnice și apoi efectuează înregistrarea acestora, urmând ca finalizarea verificării stării tehnice să se realizeze în funcție de constatările inginerului-inspector.

Dacă în termen de 30 de zile calendaristice de la data primei prezentări la verificarea stării tehnice defectele constatate au fost remediate, verificarea se face numai la ansamblurile (sistemele) la care s-au constatat defectele.

În cazul depășirii termenului de 30 de zile calendaristice de la data primei prezentări se va efectua o nouă verificare a stării tehnice.

Pentru fiecare reverificare inginerul-inspector al subdiviziunii ISST Intehagro completează un raport de verificare. De asemenea, inginerul-inspector completează un raport de verificare și pentru fiecare unitate de tehnică a cărei verificare a stării tehnice a fost anulată fără a fi fost efectuată o reverificare a acestuia în care se va consemna mențiunea „Neadmis”.

Eliberarea Raportului de verificate se acordă numai după ce a fost verificată starea tehnică privind conformitatea unității de tehnică și îndeplinește cerințele minime aplicabile la sisteme și componente.

Cadrul normativ național nu identifică reglementări care să stabilească categoriile vehiculelor agricole și forestiere, remorcilor acestora, interschimbabilelor, cât și modul de supraveghere a pieței. Aprobarea categoriilor de vehicule agricole și forestiere, remorci ale acestora la nivel național va permite aplicarea normei conform standardelor instituite la nivelul Uniunii Europene și care vor contribui atât la siguranța și protecția vieții umane, cât și la protecția drepturilor consumatorilor.

Drept urmare a implementării sistemului de verificare, se propune:

- numărul de vehicule verificate și exploatate conforme sută la sută cu cerințele minime aprobate;
- piese de schimb utilizate la reparația acestora și echipamente utilizate la asamblare sunt conforme modelului și/sau submodelului;
- piața tractoarelor agricole și forestiere de mână a doua supravegheată conform cerințelor minime de inspecție și punere în exploatare.

Proiectul propus vizează și procedura de omologare individuală parte a supravegherii pieței unităților de tehnică de mână a doua importate în țară.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea „a nu face nimic”, care constă în a păstra situația existentă de supraveghere a stării tehnice, care va menține mecanismul considerat insuficient limitat în instrumente instituționale pentru a asigura un nivel ridicat de conformitate a unităților de tehnică cu cerințele minime reglementate.

În cazul inacțiunii din partea statului, aceasta va avea ca rezultat stagnarea îmbunătățirii domeniului de supraveghere a stării tehnice care se va evidenția prin și nealinieră la cerințe unice prevăzute în Anexa nr. 1 la Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE.

Astfel, menționăm că opțiunile alternative nu au fost analizate, deoarece organul de specialitate care să aprobe cerințele minime și care să garanteze un nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, protecția mediului la moment, nu sunt atestate pe teritoriului Republicii Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului de lege în Republica Moldova va fi asigurată printr-o combinație de mecanisme de monitorizare și control, inclusiv:

- verificarea stării tehnice: Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” este responsabil pentru efectuarea verificărilor tehnice a tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora;

- executarea lucrărilor de supraveghere tehnică: instruirea personalului conform competenței este la moment nedeterminată deoarece urmează să se identifice instituția de învățământ acreditată;

Activitățile de supraveghere a stării tehnice se va desfășura în procesul punerii în exploatare a tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora la data înmatriculării acestora și la cerere.

Acțiuni corective: În caz de nerespectare, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, de a aplica interdicția de exploatare prin eliberarea raportului de verificare cu însemnarea „Ne admis”.

Conștientizarea publicului și implicarea părților interesate: Organizarea consultărilor și implicarea părților interesate în procesul de reformă, acțiuni de informare a părților interesate și al beneficiarilor finali – producătorii agricoli, pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la reglementările comunitare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Activitățile de supraveghere a stării tehnice și punerii în exploatare a tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora la data înmatriculării acestora este realizată la cerere și suma estimată pentru organizarea activității constituie circa 5 000 mii lei anual, care reiese din valoarea serviciilor prestate contra plată în ultimii trei ani, conform tabelului:

Nr.	Ani	Valoarea serviciului, mii lei
1	2022	4 660,08
2	2023	4 828,66
3	2024	4 827,86

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prezentul act va avea un impact minim asupra sectorului privat, în special asupra agenților economici și persoanelor fizice la îndeplinirea inspecție tehnice periodice. Regulamentul privind inspecția tehnică periodică stabilește niște reguli la organizarea și executarea activității de inspecție tehnică periodică în vederea asigurării respectării cerințelor minime de verificare tehnică.

La moment, aceste lucrări sunt executate de cele 37 de subdiviziuni ale ISST Intehagro care vor activa conforma noilor cerințe. Această adaptare va impune, într-un fel implicarea investițiilor suplimentare pentru dezvoltarea serviciului de evidență electronizată și procurarea unui anumit echipament. Deși acest lucru poate genera costuri suplimentare, impactul financiar este estimat a fi minim, deoarece va fi aplicat gradual, pentru a exclude creșterea bruscă a tarifelor.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul urmărește ca tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora să fie înmatriculate sau puse în exploatare, doar dacă nu pun în pericol sănătatea și siguranța persoanelor și să îndeplinească cerințele

minime aplicabile stabilite, inclusiv cu respectarea progreselor tehnologice, care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu, astfel încât să fie reduse considerabil scurgerile de lubrifianți și poluarea fonică.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul de ordin transpune Anexa nr. 1 la Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE și Articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 167/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 februarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele agricole și forestiere și a actelor delegate. Obiectul urmărit îl constituie identificarea deficiențelor, definirea conținutului inspecției tehnice, evaluarea deficiențelor conform cerințelor minime de verificare tehnice stabilite în planul operațional.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul de ordin creează cadrul normativ necesar aplicării Articolului 4 din Regulamentul (UE) nr. 167/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 februarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele agricole și forestiere, și prevederilor Anexei nr. 1 la Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul de ordin va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea legii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții sunt vizate: Avizare: - Ministerul Afacerilor Interne; - Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”. - Ministerul Mediului După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de ordin va fi remis spre expertizare, după cum urmează: Expertizare: - Ministerul Justiției. - Centrului de Armonizare a Legislației. La fel, proiectul va fi transmis spre consultare mediului de afaceri. Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului poate fi accesat pe portalul web oficial al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și pe portalul particip.gov.md. portalul guvernamental https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15422.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de Ordin face obiectul: - expertizei juridice, conform art. 37 alin. (1) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative; - expertizei anticorupție, conform 36 alin. (5) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative; - expertizei de compatibilitate cu legislația UE, conform 35 alin. (1) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de Ordin nu abrogă sau modifică acte normative existente, acesta vine să pună în executare pct. 15 din Hotărârea Guvernului 607/1999 cu privire la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
ISST „Intehagro” se va asigura că tehnica agricolă pusă în exploatare pe teritoriul Republicii Moldova corespund prevederilor proiectului, respectiv în cazul neconformității acestora va fi interzisă exploatarea prin eliberarea raportului de verificare cu înscrierea „Neadmis”. Persoanele interesate se va oferi posibilitatea de contestare prin adresarea la autoritatea centrală de specialitate pentru excluderea cazurilor eronate determinate în proces. În acest scop, inspectoratul va organiza activități de supraveghere a subdiviziunilor teritoriale pentru buna desfășurare a procesului de implementare a reglementării date.

Ministru

Ludmila CATLABUGA